

Kommissorium for arbejdsgruppe om museumsreform

Formål

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen vil ”reformere forældet lovgivning, rydde op i tilsandede strukturer og styrke kulturlivet i hele landet. Som en del af dette arbejde vil regeringen bl.a. gennemføre en museumsreform, der åbner for flere statsanerkendte museer og skaber en mere retfærdig og gennemsigtig fordeling af museumsstøtterne”.

Der nedsættes en arbejdsgruppe, som skal komme med anbefalinger til en reform af statsanerkendte museers opgaver og tilskud. Arbejdsgruppen skal bl.a. se på, hvilke opgaver museerne fremadrettet skal løse. Derudover skal arbejdsgruppen komme med anbefalinger til et enkelt, gennemsigtigt og fleksibelt tilskudssystem med en hensigtsmæssig incitamentsstruktur, der understøtter museernes opgaver. Arbejdet skal munde ud i en rapport, hvorfra der kan tages stilling til en reform af de statsanerkendte museers opgaver og tilskud.

Rammer for arbejdsgruppens arbejde

Formålet med arbejdsgruppens analyse og rapport er at komme med anbefalinger til en reform af de statsanerkendte museers opgaver og tilskud. Analysens sigte er dermed at levere et fagligt oplæg, der belyser mulige tiltag i en museumsreform, herunder fordele og ulemper. Med dette udgangspunkt kan arbejdsgruppens analyse opdeles i følgende:

1. Kortlægning af statslige og statsanerkendte museers eksisterende opgaver.
2. Anbefalinger til statsanerkendte museers fremtidige opgaver og kategorisering af opgaver.
3. Beskrivelse og formulering af mulige elementer i tilskudsstrukturen for statsanerkendte museer, herunder kriterier for at modtage tilskud.
4. Anbefalinger til mulige modeller for en reform af tilskudsstrukturen for statsanerkendte museer, inkl. konsekvensberegninger. Modellerne afvejes ift. en række parametre (fx fleksibilitet, incitamentsstrukturer og økonomisk bæredygtighed).

1. Kortlægning af statslige og statsanerkendte museers eksisterende opgaver

Arbejdsgruppen skal gennemføre en kortlægning af de statslige og statsanerkendte museers eksisterende lovbestemte opgaver (indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling) og ikke-lovbestemte opgaver.

Formålet med kortlægningen er at udarbejde et overblik over, hvilke opgaver statslige og statsanerkendte museer løser i dag. Overblikket skal danne grundlag for overvejelser om, hvilke opgaver de statsanerkendte museer skal løse fremover.

2. Anbefalinger til statsanerkendte museers fremtidige opgaver og kategorisering af opgaver

Arbejdsgruppen skal på baggrund af kortlægningen komme med anbefalinger til de statsanerkendte museers fremtidige opgaver og inddele opgaverne i forskellige kategorier. Arbejdsgruppen kan eventuelt vælge at tage udgangspunkt i de nuværende museumskategorier (kulturhistorie, naturhistorie og kunst).

Arbejdsgruppen skal som led i kategoriseringen af opgaverne komme med anbefalinger til, hvilke opgaver de statsanerkendte museer skal løse i fremtiden, herunder om der er nye opgaver, som museerne evt. skal løse.

Arbejdsgruppen skal overveje hvilke opgaver, der vil være relevante og væsentlige for at understøtte et fremtidigt, sammenhængende, bæredygtigt museumslandskab, der sikrer relevante museer for borgere og samfund.

Endelig skal arbejdsgruppen overveje, om alle statsanerkendte museer fortsat skal løse alle opgaver, og om opgaverne skal løses på samme niveau (fsva. kvalitetskrav). Arbejdsgruppen kan inddrage museernes ansvarsområder, volumen og kapacitet til at løse opgaverne.

Arbejdsgruppens anbefalinger til fremtidige opgaver skal ses i sammenhæng med de opgaver, som statslige museer løser i dag. Arbejdsgruppen skal dog ikke komme med anbefalinger til fremtidige opgaver for de statslige museer.

3. Beskrivelse og formulering af mulige elementer i tilskudsstrukturen for statsanerkendte museer

Med afsæt i resultaterne fra punkt 2 skal arbejdsgruppen komme med anbefalinger til mulige elementer i tilskudsstrukturen for statsanerkendte museer, som kan understøtte en større sammenhæng mellem opgaver og tilskud.

Arbejdsgruppen kan bl.a. overveje muligheden for at indføre fx grundtilskud, opgaveafhængige tilskud, incitamentsbaserede tilskud mv. Som led i beskrivelsen og formuleringen af mulige tilskudselementer skal arbejdsgruppen komme med anbefalinger til kriterier for at modtage tilskud. Herunder kriterier for at opnå og bevare statsanerkendelse.

4. Anbefalinger til mulige modeller for en reform af tilskudsstrukturen for statsanerkendte museer, inkl. konsekvensberegninger

Arbejdsgruppen skal med afsæt i punkt 2 og 3 komme med anbefalinger til modeller for et nyt tilskudssystem for de statsanerkendte museer. Modellerne kan variere ift., hvordan tilskudselementer sammensættes, herunder kriterierne for at modtage tilskuddene. Modellerne afvejes og vurderes ift. en række parametre såsom bl.a. enkelhed, gennemsigtighed, fleksibilitet, incitamentsstrukturer og økonomisk bæredygtighed. Konkret skal modellerne:

- Understøtte de statsanerkendte museers fremtidige opgaver og opgaveløsning. Der skal være en tydelig sammenhæng mellem opgaver og fordeling af tilskud mhp. at sikre gennemsigtige principper for fordelingen af statstilskud.
- Understøtte et sammenhængende og økonomisk bæredygtigt museumsvesen med høj kvalitet. Modellerne skal sikre, at der fortsat er statsanerkendte museer i hele landet.
- Sikre dynamik i tilskudssystemet, således at det statslige tilskud til enkelte museer ikke er fastlåst. Der kan indbygges anbefalinger til, hvordan det statslige tilskud jævnlige revurderes med henblik på at skabe fleksibilitet og incitament til fortsat udvikling af museumslandskabet og museernes opgaveløsning.
- Understøtte muligheden for at statsanerkende nye museer og fratage statsanerkendelser.

- Sikre samspil mellem staten og kommunerne om museernes opgaver og tilskud samt give incitament til et gensidigt forpligtende samarbejde og engagement i statsanerkendte museer.

Anbefalingerne til modeller skal have fokus på enkelthed og være lette at administrere.

De enkelte anbefalinger til modeller skal inkludere konsekvensberegninger, forstået som en procentvis fordeling af det eksisterende samlede statstilskud i forhold til forskellige opgave- og tilskudselementer. Samtlige anbefalinger til modeller skal kunne operere inden for den eksisterende samlede økonomiske ramme for det statslige tilskud til statsanerkendte museer. Arbejdsgruppens anbefalinger til modeller vil ligeledes kunne anvendes på forskellige økonomiske rammer. Arbejdsgruppen skal desuden komme med anbefalinger til, hvordan et nyt tilskudssystem kan indføres med henblik på at sikre museerne en passende omstillingsperiode.

Afreportering

Arbejdsgruppen skal aflevere resultatet af arbejdet i en rapport. Rapporten skal behandle punkt 1-4, *jf. ovenfor*.

Organisering

Kulturministeren nedsætter arbejdsgruppen og udpeger formand og 3-4 medlemmer efter indstilling fra hhv. Organisationen Danske Museer, Kommunernes Landsforening, Dansk Erhverv og Dansk Industri. Kulturministeren udpeger desuden 3-5 øvrige medlemmer af arbejdsgruppen. Der lægges vægt på, at der i arbejdsgruppen er medlemmer, som har indsigt i tilskudssystemer og erfaring fra større driftsområder. Arbejdsgruppen forventes nedsat senest ultimo april 2023.

Arbejdsgruppen sekretariatsbetjenes af Kulturministeriet og Finansministeriet. Kulturministeriet stiller materiale til rådighed for arbejdsgruppen, herunder viden og data om de statsanerkendte museers eksisterende opgavevaretagelse og økonomiske forhold.

Tidsplan

Analysen påbegyndes med kommissoriets godkendelse. Der udarbejdes ved analysens opstart en tidsplan og leveranceplan for analysen. Analysen afreporteres til kulturministeren inden udgangen af oktober 2023.